

ಬೆಳಕು ಬೀರುವ ಹಾದಿ

ಭಾಗ ೫

ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮದ ಉಗಮ, ವಿಕಸನ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೂಲವಾದ ದಿವ್ಯಾನುಭವ, ಅಂಥ ಅನುಭವಗಳ ವಾಹಕರಾಗಿ ಉದಿಸಿ ಬಂದ ಮಹಾಪುರುಷರು, ಹಾಗೂ ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ಧಾರ್ಮಿಕ - ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮಾರ್ಗ ಇವನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತಿಸಿದೆವು. ಬೆಳಕಿನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಿಂದಿನ ಮಹಾಪುರುಷರ ಸತ್ವವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೇಳೈಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಕಾಲದ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಬದುಕಿಗೂ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ದಿವ್ಯಪಥವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನವು ಮಾನವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ನಿಂತ ಒಂದು ಮಹಾಕಾವ್ಯದಂತಿದೆ. ಆ ಪವಿತ್ರ ಜೀವನದ ಅವಲೋಕನವನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾಡೋಣ. ಇದು ಕೇವಲ ರಸಾಸ್ವಾದನೆಯಲ್ಲ; ಇದೊಂದು 'ದಿವ್ಯರಸಯಾನ'.

ಆಗಮನದ ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಭಾಗ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿರ್ಣಾಯಕವಾಗಿತ್ತು. 'ಸೂರ್ಯ ಮುಳುಗದ ರಾಜ್ಯ' ವೆಂದೇ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಡೆ ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು. ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ವೈಚಾರಿಕತೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯೂರೋಪಿನ ಮೇಲುಗೈಯಾದಂತೆ, ಭಾರತದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ-ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಚಿಂತನಶೈಲಿಗೆ ಮರ್ಮಾಘಾತವಾಗುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿನ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಮಾಜ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂಧವಾಗಿ ಅನುಕರಿಸಹೊರಟಿತ್ತು. ಮತಾಂತರ, ರಾಜಕೀಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧಃಪತನ ಇವು ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದವು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಮದ ಹೇರಿಕೆಯಿಂದ ಭಾರತೀಯವಾದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹಬ್ಬಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇನ್ನೇನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಶಿಸಿ ಹೋದಂತೆಯೇ - ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಹಲವೆಡೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮಹಾಪುರುಷರ ಉದಯ, ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ

ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಬೌದ್ಧಿಕ-ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹಾರೈಕೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತೆಂಬಂತೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾಗಿ, ಮೌನವಾಗಿ ಬೆಳಗಿದ ಒಂದು ಮಹಾನ್ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಯೋತಿಯೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು.

ಅವತಾರ ಪರಿಷ್ಕರ

ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ರಚಿಸಿದ 'ಸ್ವಾಪಕಾಯ ಚ ಧರ್ಮಸ್ಯ...' ಸ್ತೋತ್ರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ. ಒಂದು ಯುಗದ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕಾಗಿ, ಜಡತೆ-ಅಂಧಕಾರಗಳಿಂದ ಭೋಗಜೀವನದತ್ತ ಹೊರಳುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅರಿವಿನ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನವನಾಗಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತಿ ಬರುವುದೇ ಅವತಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಆಯಾ ಕಾಲ, ದೇಶದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಗುಣ, ಸ್ವಭಾವಗಳಿಂದ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿದ್ದರೂ, ಪ್ರಾಂತ, ಜಾತಿ, ಪರಿಸರಗಳ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿ, ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿಶಾಲವಾಗಿ ಬೀರುವುದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾಗ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದ್ದ ದಿವ್ಯಸ್ವಭಾವ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿತ್ತು; ಇಡೀ ವಿಶ್ವದ ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭೆ ಅವರಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಅವರ ಜೀವಿತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದಿನ್ನೂ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತಷ್ಟೆ; ಆದರೆ ಅದರ ಪ್ರಭೆ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣ ಬುದ್ಧ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮೊದಲಾದವರು ಒಂದೊಂದು ಭೌಗೋಳಿಕ ವಲಯದ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಲಯದ ಒಳಗೆ ದಿವ್ಯಪ್ರಭೆಯನ್ನು ಬೀರಿದರು; ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಭೌಗೋಳಿಕ ವಲಯದ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಹರಡಿದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಅವರ ಜೀವನ, ಆದರ್ಶ, ಪ್ರಭಾವ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ; 'ಅವತಾರ ಪರಿಷ್ಕರ'

ಎಂಬ ಮಾತು ಕೇವಲ ಸ್ತುತಿಯಷ್ಟೇ ಆಗದೆ? — ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೂಡಬಹುದು. 'ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಆಗಮನದೊಂದಿಗೆ ಸತ್ಯಯುಗ ಆರಂಭವಾಯಿತು' ಎಂದಿದ್ದರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು, 'ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ?' ಎಂದು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿದರು - 'ಇನ್ನೂ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ, ಅಷ್ಟೇ. ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಬೆಳಕು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಿಸುವುದು.' ಮೇಲಿನ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೂ ಈ ಮಾತನ್ನೇ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಹರಡುವುದು ನಿಧಾನ; ಅದರಲ್ಲೂ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಗಳು ಬೌದ್ಧಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಮುನ್ನುಗ್ಗುವುದು ತುಂಬ ನಿಧಾನ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ದಿವ್ಯಜೀವನ ಹಾಗೂ ಆದರ್ಶಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಹರಡುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪ್ರಮುಖ ಸಲಕರಣೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಪ್ರಾಚ್ಯ-ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಹಾಗೂ ವೇದಾಂತದ ಆದರ್ಶಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದು. ಈ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುವಂತೆ, 'ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬದುಕನ್ನು ಈ ಒಂದು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಿದರು.' ಅವರ ಪ್ರಭಾವ 'ಸಾವಿರದ ಐನೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುವುದು.' ಮಾನವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಉದಿಸಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ವಿವಿಧ ನದಿ, ಉಪನದಿಗಳಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತ ಬಂದು, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ 'ಸರ್ವಧರ್ಮಸಮನ್ವಯ'ದ ಆದರ್ಶ ಹಾಗೂ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ 'ವಿಶ್ವಧರ್ಮ'ದ ಆದರ್ಶವೆಂಬ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುದನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶ

ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಭಾವ, ಆದರ್ಶಗಳು ಹೀಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗುತ್ತವೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಈ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡೋಣ: ೧) ಇಂದಿನ ಜಗತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅನುಭವದ ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳು ಈ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ. 'ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿ ಕೂಡ ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರು. ೨) ತತ್ತ್ವವಾಗಿರಲಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯಾಗಿರಲಿ - ಗುರಿಯತ್ತ ಕರೆದೊಯ್ಯುವ ಸುಲಭ ಹಾಗೂ ಸರಳ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು. ಇಂದಿನ ಒತ್ತಡದ, ಅವಸರದ ಹಾಗೂ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾವನೆ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. 'ಭಕ್ತಿಯೋಗವೇ ಕಲಿಯುಗಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ'

ಎಂದರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಹಜ ಹಾಗೂ ಸುಲಭ. ಅಂತೆಯೇ, ಭಗವನ್ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ, ನಾಮಜಪ, ಭಗವಲ್ಲಿಲೆಯ ಚಿಂತನೆ, ಭಜನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಡುವುದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅವರು ಸಾರಿದರು. ಜೊಳ್ಳಿಗಿಂತ ಕಾಳು ಮುಖ್ಯ; ತೆಂಗಿನ ಕರಟಕಿಂತ ಅದರ ತಿರುಳು ಮುಖ್ಯ. ಅಂತೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಸಾರವಾದ ಭಕ್ತಿ, ಜ್ಞಾನ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳು ಮುಖ್ಯವೇ ಹೊರತು ಆಚರಣೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲ ಎಂದರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು. ೩) ಇಂದಿನ ಮಾನವನು ಜಾಗತಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಯಸುತ್ತಾನೆ. ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ದೇಶ-ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಬಾಂಧವ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿನಿಮಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಸಮನ್ವಯ ಭಾವ, ಸರ್ವಮತಗಳ ಸ್ವೀಕಾರ ಹಾಗೂ 'ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ' ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತುತವೆನಿಸುತ್ತವೆ. ೪) ಭೌತಿಕವಾದ, ಇಂದ್ರಿಯಲೋಲುಪತೆ, ಉಗ್ರವಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಮಾದಕದ್ರವ್ಯಗಳ ಜಾಲ, ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ವೈಪ್ರೋತಿ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ದುರ್ಬಳಕೆ - ಇಂಥ ಪಿಡುಗುಗಳ ಮೂಲಕ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ತರಬೇತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಬೇಕಾದ ನೈತಿಕ ಶಿಸ್ತು, ನೈತಿಕ ಜೀವನಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನ, ಸಂದೇಶಗಳು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನೀಡಬಲ್ಲವು. 'ನಿಜವಾದ ವಿದ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಆಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸವಲ್ಲ, ಅದು ಆಂತರಿಕ ಅರಿವು ಹಾಗೂ ವಿವೇಕ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾರಿದರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ 'ಅನ್ನ ನೀಡುವ ವಿದ್ಯೆ ನನಗೆ ಬೇಡ' ಎಂದು ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ೫) ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಒಂದೇ ತತ್ತ್ವವೆಂದರೆ 'ಸತ್ಯ'. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿದ್ದರು, ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದರು. ತಾವು ಕಂಡದ್ದನ್ನಲ್ಲದೆ ಬೇರೇನನ್ನೂ ಅವರು ಉಪದೇಶಿಸಲಿಲ್ಲ. ತ್ಯಾಗ, ದಯೆ, ವೈರಾಗ್ಯ, ಭಕ್ತಿ, ವಿವೇಕವೇ ಮೊದಲಾದ ಉನ್ನತ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿದವು. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೇಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯವಾಗಿತ್ತೋ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇಂದಿಗೂ, ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನ, ಆದರ್ಶಗಳ ಅನುಸರಣೆಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಯಬಹುದು.

ದಿವ್ಯಾನಂದದ ದೇಗುಲ

ಕೇವಲ ಇವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ, ಆತ್ಮನ ಆನಂದಸ್ವರೂಪ. ಧರ್ಮ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮವೆಂದರೆ ಅದು ನಿರಾಶಾವಾದಿಗಳ ನೆಲೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಲವರದು.

ಜಗತ್ತಿನ ಸುಖದಿಂದ ಯಾರು ವಂಚಿತರೋ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಬಂದು ಸೇರುವ ತಾಣ ಇದೆಂಬ ತಪ್ಪುಕಲ್ಪನೆ ಇಂದಿಗೂ ಹಲವ ರಲ್ಲಿದೆ - ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಗರಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋದ ಯುವಕ ರಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲೂ, ಸಾಧುಸಂತರ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ ಗಳಲ್ಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಚಿತ್ರಣ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈ ದೈವೀ ಆನಂದ ಕಂಡುಬರುವ ಬಗೆ ತುಂಬ ಭಿನ್ನ. ಅವರ ಜೀವನದ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಮೀರಿದ ಶುದ್ಧ ಆನಂದದ ಉನ್ಮಾದ ವಿದೆ; ಕೇವಲ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಮಾಧಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗೇರಿ, ದೇಹಭಾವವನ್ನು ಮರೆತುಬಿಡುವ ದಿವ್ಯತೆಯ ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆಯ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ಅವರದೇ ಉಪದೇಶ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತದೆ: “ಯಾವಾಗ ನಿಮಗೆ ಹರಿನಾಮವನ್ನೋ ರಾಮನಾಮವನ್ನೋ ಒಮ್ಮೆ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ರೋಮಾಂಚನವಾಗುವುದೋ, ಆಗ ನಿಜವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ, ಇನ್ನು ನೀವು ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ — ಎಂದು.” (ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನವೇದ, ಭಾಗ ೧, ಪು.೧) ಈ ಗ್ರಂಥದುದ್ದಕ್ಕೂ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಇಂತಹ ಉಪದೇಶ, ಮಾತು ಕತೆ, ಸಮಾಧಿ, ಹಾಡು-ನರ್ತನಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವತಾರಪುರುಷನ ಈ ಕಥಾನಕ ಹಾಗೂ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಓದಿ ದವರ ಮೈಮನಗಳು ಪುಳಕಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ; ದಿವ್ಯ ಆನಂದದ ಸ್ಪರ್ಶ ವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅರೆಕ್ಷಣವಾದರೂ ಮೈಮರೆಯುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಈ ಕೃತಿಯ ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಈ ಮಾತುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಣಾರ್ಹ: “ ‘ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಚನ ವೇದ’ವೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಕರತಲ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಕರತಲ ತಪೋ ರಂಗ, ಕರತಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಆದರೆ ದೇವಸ್ಥಾನ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂತೆ ತಾನೆಂದಿಗೂ ಕಲುಷಿತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ, ಶಿಥಿಲವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ‘ವಚನವೇದ’ ಇರು ತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಮಂದಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಕೈ ಇದನ್ನು ಹಿಡಿ ದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಭಗವಂತನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನೇ ಹಿಡಿ ದಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಜಿಹ್ವೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಸುತದೆಯೋ ಅದು ಭಗ ವಂತನ ಅಮೃತವನ್ನೇ ಈಂಟುತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಆನಂದದ ಆಗರ; ಶಾಂತಿಯ ಸಾಗರ; ದಿವ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಓಗರ. ಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೈರ್ಯವೀಯುವ ಸಖ; ಸುಖದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಣ ಭಾವವಿತ್ತು ವಿನಯ ಭಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಗುರು; ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ದೀಪ; ದಾರಿಗೆ ಊರುಗೋಲು. ದಿಕ್ಕುಗಡದಂತೆ ಗುರಿ ತೋರುವ ಧ್ರುವತಾರೆ.” (ಅಲ್ಲೇ, ಪು. viii)

ಬೆಳಕು ಬೀರುವ ಹಾದಿ

ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿವಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಬೆಳಕಿನತ್ತ ಮುಖ ಮಾಡುವುದು. ಕೇವಲ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿಯ ಹೂವೊಂದೇ ಅಲ್ಲ; ಸಕಲ ಚರಾಚರಗಳೂ, ಸಸ್ಯ-ಪ್ರಾಣಿ-ಪಕ್ಷಿ-ಜೀವಿಗಳೂ ಬೆಳ

ಕನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋಗುವವು; ಕತ್ತಲಲ್ಲೂ ಬೆಳಕನ್ನೇ ಅವ ಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವವು. ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿಗಳು ವಿಕಾಸಗೊಂಡ ಮಾನವನ ಪಾಲಿಗೆ ಅರಿವೇ ಬೆಳಕು; ಅಜ್ಞಾನವೇ ಕತ್ತಲು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೂ ಇದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತೇವೆ — ಸಮಸ್ತ ಮನುಕುಲ ಅರಿವಿನ ಕಡೆಗೇ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯಾನಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ? ಉಳಿದಿರುವ ದಾರಿಯೆಷ್ಟು? ಕ್ರಮಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಹೆಜ್ಜೆಗಳೆಷ್ಟು? ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೇವಲ ‘ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು’, ‘ಇದರಾಚೆಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿಬಿಡುವ ಅಲ್ಲತೃಪ್ತರು ಒಂದೆಡೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ; ಅದರಾಚೆಗೆ ಇನ್ನೇನನ್ನೂ ಕಾಣದೆ ಹೋಗು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಲಕ್ಷಣ ಇದಲ್ಲ; ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅದು ‘ಧೀರ’ ಮನಸ್ಸು — ಅಂದರೆ ಬುದ್ಧಿಯ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೆರೆದುಕೊಂಡ ಮನಸ್ಸು. ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದ ಜ್ಞಾನ ಕೇವಲ ಸೀಮಿತವೆಂಬ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅದು ಅರಿತುಕೊಂಡಿತು. ‘ಕಶ್ಚಿದ್ಧೀರಃ ಪ್ರತ್ಯಗಾತ್ಮಾನಮೈಕ್ಯತ್ ಆವೃತ ಚಕ್ಷುಃ ಅಮೃತತ ಮಿಚ್ಛನ್’ (ಅಮೃತತ್ವವನ್ನು ಬಯಸುವ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿ, ತನ್ನೊಳಗಿರುವ ಆತ್ಮವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ) ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಕರೋಪನಿಷತ್ತು. (೨.೧.೧) ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಆಂತರಾತ್ಮನನ್ನು ಇತರರಿಗೂ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತ, ‘ಇದು ಸತ್ಯದ ದಾರಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರ. ಈ ಆತ್ಮನನ್ನು ಅರಿತು ಮುಕ್ತರಾಗಿ’ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಅರಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪಥವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಇದು ಒಂದೆರಡು ದಿನದ, ವರ್ಷಗಳ ಕಥೆ ಯಲ್ಲ; ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಮಾರ್ಗವೇ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುವ ಹಾದಿ; ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಮಾರ್ಗ. ಈ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಂದಿ ‘ಧೀರ’ರು ಬಂದರು; ಸತ್ಯಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಹಿಂದಿ ನವರ ಮಾತುಗಳು ಸತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒರೆಗೆ ಹಚ್ಚಿದರು. ದಿವ್ಯ ಪಥಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹೊಸ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು; ಅಗತ್ಯ ವಿದ್ದಲ್ಲಿ ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರು. ಅಂಥ ದಿವ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸಿ ಬಂದ ಸೂರ್ಯನೇ ಅವತಾರಪುರುಷ; ಅವನ ಬೆಳಕಿ ನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿ ಮಿಂದರು; ಅಮೃತದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿದರು. ಇಂಥ ಅವತಾರ ಪುರುಷರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಹಾಚೇತನ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು,

‘ಸ್ಥಾಪಕಾಯ ಚ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸ್ವರೂಪಿಣೀ |

ಅವತಾರ ವರಿಷ್ಠಾಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಯ ತೇ ನಮಃ||’

— ಎಂದು ಸ್ತುತಿಸಿರುವುದು ಅದಂಥ ಅಚ್ಚರಿಯ, ಅಮೋಘ ವಾದ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥಭರಿತವಾದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಾಗಿದೆ! ❀

(ಸಮಾಪ್ತಿ)